

Přehled o předběžném odhadu nákladů na obnovu majetku sloužícího k zabezpečení základních funkcí v území postiženém živelní nebo jinou pohromou - Liberecký kraj.

Písemný komentář.

1. Stručná charakteristika narušení základních funkcí území.

Dne 7.8.2010 v časných ranních hodinách zasáhla území Libereckého kraje blesková povodeň. Nejvíce postiženy byly především obce ve správním území obcí s rozšířenou působností Frýdlant, Liberec, Nový Bor, Česká Lípa, v menší míře Jilemnice, Tanvald, Semily. Celkově bylo postiženo území 81 obcí, což představuje 38% počtu všech obcí kraje a rozlohu 1801 km², což činí 56,9 % rozlohy kraje.

Vydatné srážky na území Libereckého kraje způsobily v uvedeném území vzestup hladin řek. Dne 7.8.2010 vyhlášen na tocích Povodí Labe v uvedeném území 3. stupeň povodňové aktivity. Došlo k protržení hrází rybníků (např. Mlýnský, Markvartický) a přehrad (např. Kristýna), hrozilo nebezpečí protržení dalších přehrad (např. Mlýnice, Fojtka). Voda, která ničila obce Libereckého kraje, byla více než tisíciletá. V důsledku povodně došlo k uzavření silnic a bez náhrady nefungovala ani autobusová ani železniční doprava ve směru Liberec – Frýdlantsko, Liberec – Hrádecko. V důsledku toho zůstaly některé obce zcela izolované a nedostupné (např. Višňová, Heřmanice), řada dalších dostupná pouze přes objízdnou trasu (Nová Ves, Horní Vítkov), přibližně 160 osob bylo evakuováno pomocí helikoptér ze střech domů. V důsledku povodně přišlo o život 5 osob.

V postižených obcích byly poškozeny především komunikace, mosty, lávky, přerušeny byly dodávky plynu a elektrické energie, nefungovaly mobilní sítě a byl problém navázat s obcemi spojení. Byla poškozena vodovodní a kanalizační síť včetně ČOV, přečerpávacích stanic atd. Zničeny byly energetické sítě včetně trafostanic, velké škody vznikly na soukromém majetku občanů a firem včetně nemovitostí. Došlo k sesuvům půd, byly narušeny břehy vodních toků, zanesena a zneprůchodněna jejich koryta, poškozena byla vodní díla včetně přehrad a rybníků a porostů v jejich okolí.

Celkem bylo postiženo 1872 domácností a prostřednictvím dávek v hmotné nouzi bylo vyplaceno cca 62 mil. Kč.

V průběhu záchranných a likvidačních prací bylo nasazeno na území kraje přibližně 1 000 osob a 18 ks techniky Hasičského záchranného sboru, 700 osob Policie ČR, 40 osob a 15 ks techniky Zdravotnické záchranné služby, 1800 vojáků a 360 ks techniky armády ČR. Dále se do činnosti zapojily další stovky dobrovolníků, humanitární a neziskové organizace (např. Adra, Člověk v tísni, Hand for Help, Červený kříž, Vodní záchranná služba) a složky Integrovaného záchranného systému s technikou z celé ČR.

Byla zřízena evakuační střediska, polní ošetřovna (Heřmanice, Raspenava) a dočasné umístění posádek Zdravotnické záchranné služby LK (Chrastava, Raspenava, Višňová), v terénu byly nasazeny psychologické týmy, terénní sociální pracovníci, zřízena byla povodňová infolinka Libereckého kraje, do 31.8. jezdily některé autobusové linky v postižených oblastech zdarma, organizovány byly ozdravné pobyty pro děti zdarma (např. VZP).

Podrobný průběh povodně, která proběhla na území Libereckého kraje 7.8.2010 bude popsán ve zprávě Povodňové komise Libereckého kraje, která se v současné době připravuje a bude vycházet ze zpráv povodňových komisí jednotlivých obcí a ze zpráv povodňových komisí jednotlivých obcí s rozšířenou působností.

2. Zda a v jaké míře lze zajistit obnovu území z dostupných zdrojů obcí a kraje včetně možnosti poskytnutí pomoci ze zdrojů obcí a kraje ostatním osobám.

Na základě zákona č. 12/2002 Sb. o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou ve znění pozdějších předpisů a prováděcí vyhlášky ministerstva financí ČR č. 186/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů zpracoval KÚ LK ve spolupráci s obcemi a pověřenými obecními úřady a pověřenými odborníky přehled o předběžném odhadu nákladů na obnovu majetku sloužícího k zabezpečení základních funkcí v území postiženém živelní nebo jinou pohromou.

Celková odhadnutá částka nákladů na obnovu majetku v Libereckém kraji činí 8 212 451 tis. Kč.

Dle jednotlivých resortů jsou odhady za Liberecký kraj následující:

Pořadí	Název ministerstva	Odhad výše škod v tis. Kč
1.	MMR	2 298 665
2.	MD	2 338 449
3.	MV	500
4.	MZe	2 418 535
5.	MPO	941 336
6.	MŽP	91 512
7.	MŠMT	79 504
8.	MK	36 300
9.	MZdr	5 985
10.	MPSV	1 665

Dle formy vlastnictví jsou odhady za Liberecký kraj následující:

Pořadí	Majetek	Odhad výše škod v tis. Kč
1.	Státu	2 097 365
2.	Krajů	2 212 741
3.	Obcí	1 651 204
4.	Podnikatelských subjektů	1 246 490
5.	Fyzických osob nepodnikajících	968 459
6.	Právnických osob nepodnikajících	36 192

Obce dle výše odhadnutých nákladů na obnovu obecního majetku:

Pořadí	Název obce	Odhad výše škod na nemovitém a movitém majetku obce v tis. Kč
1.	Frýdlant	285 067
2.	Raspenava	267 450
3.	Hrádek n.N.	201 485
4.	Chrastava	180 407
5.	Bílý Kostel	86 184
6.	Lázně Libverda	76 541
7.	Heřmanice	60 105
8.	Bílý Potok	50 215
9.	Jablonné v P.	43 108
10.	Višňová	36 250

Jak vyplývá z vyplněných tabulek jednotlivých obcí, předpokládají obce v maximální míře využití vlastních finančních prostředků na nejnnutnější obnovu obecního majetku. Škody na majetku jsou však takového rozsahu, že rozpočty obcí nepokryjí veškeré náklady na obnovu funkcí obcí a je potřeba počítat s nutnou státní dotací. Rozhodně lze předpokládat, že úplná obnova území je dlouhodobou záležitostí.

Liberecký kraj bude obnovu krajského majetku finančně pokrývat tímto způsobem:

1. Obnova krajského majetku:

- **Resort dopravy** - obnova komunikací, mostů atd. bude prováděna postupně dle finančních možností kraje, předpokládá se maximální využití vlastních prostředků, ale vzhledem k velkému rozsahu škod budou primárními zdroji státní a evropské finanční zdroje
- **Resort sociálních věcí** – při obnově objektů a vybavení budou využity zdroje rozpočtu kraje a uzavřené pojistné smlouvy
- **Resort školství, mládeže, tělovýchovy a sportu** – při obnově majetku budou využity 4 zdroje:
  - a) dotační tituly MŠMT ČR
    - Program na zmírnění škod způsobených povodněmi 2010 (pomůcky, učebnice, atd.)
    - Program obnovy majetku škol a školských zařízení způsobených povodněmi 2010 (investiční)
  - b) uzavřené pojistné smlouvy
  - c) rozpočet kraje
  - d) další zdroje dle možností (např. dotační tituly MMR ČR)
- **Resort kultury, památkové péče a cestovního ruchu** - při obnově majetku budou využity primárně zdroje rozpočtu kraje, dále pojistné smlouvy a dle možností státní finanční zdroje
- **Resort zdravotnictví** - při obnově majetku budou využity primárně zdroje rozpočtu kraje a dále dle možností státní finanční prostředky
- **Resort zemědělství a životního prostředí** – při obnově majetku budou využity primárně zdroje rozpočtu kraje a dále dle možností státní a evropské finanční zdroje

2. Poskytnutí pomoci ostatním poškozeným osobám:

- Liberecký kraj vyhlásil veřejnou sbírku „Liberecký kraj – povodně 2010“, jejímž účelem je zajištění finančních prostředků na pomoc postiženým oblastem Libereckého kraje povodněmi, datum zahájení 10.8.2010, datum ukončení 9.8.2013, výtěžek bude využit dle požadavků starostů obcí a potřeb obyvatel

3. Návrh rozsahu a pořadí důležitosti obnovy majetku, u něhož se předpokládá vyžádání státní pomoci.

Jak vyplývá z komentářů k tabulkám jednotlivých obcí, preferují obce následující priority na obnovu území:

1. Obnova dopravní infrastruktury (pozemní komunikace, mosty, dráhy a s nimi související zařízení, atd.) a technické infrastruktury (vodovody, kanalizace, ČOV, energetická vedení, komunikační sítě, elektrické stanice, stavby a zařízení pro nakládání s odpady, atd.)

2. Zabezpečení základních funkcí obcí – bytové domy ve vlastnictví obce, školská zařízení, budovy a vybavení hasičských záchranných sborů, budovy obecních a městských úřadů
3. Protipovodňová opatření, zajištění bezpečnosti rybníků a vodních nádrží (opravy hrází), vyčištění a úprava koryt vodních toků
4. Obnova majetku fyzických osob – rodinné domy, byty
5. Obnova majetku právnických osob, které zajišťují důležité funkce v území – zdravotnictví, zaměstnavatelé

4. Opatření učiněná v období krizové situace a obsažená v krizových plánech, z nichž je třeba vycházet při obnově území.

- dne 7.8.2010 ve 14 hodin se uskutečnilo první jednání krizového štábu Libereckého kraje, na kterém hejtman kraje informoval o aktuální situaci a vydal úkoly k vyhlášení stavu nebezpečí
- **stav nebezpečí pro území Libereckého kraje byl vyhlášen rozhodnutím hejtmana Libereckého kraje ze dne 7.8.2010 č. 1/2010 na období od 7.8.2010 od 16 hodin do 14.8.2010 do 24 hod pro všech 215 obcí kraje**
- 7.8.2010 byl stav nebezpečí vyhlášen prostřednictvím Povodňového portálu Libereckého kraje (kontaktní telefony, adresy, aktuální informace, ...) na webových stránkách www.kraj-lbc.cz
- 8.8.2010 odeslána žádost hejtmana na Správu státních hmotných rezerv o zapůjčení prostředků pro zabezpečení základních potřeb obyvatelstva (příjemci ORP Frýdlant, Česká Lípa a Liberec) – cisterny na pitnou vodu, elektrocentrály, nosiče kontajnerů, ...
- 9.8.2010 se uskutečnilo mimořádné zasedání vlády ČR k povodním v Libereckém kraji
- 9.8.2010 bylo zahájeno zjišťování a mapování škod způsobených povodní
- 10.8.2010 bylo zřízeno u Československé obchodní banky, a.s. povodňové konto „Liberecký kraj – povodně 2010“
- **stav nebezpečí pro území Libereckého kraje byl rozhodnutím hejtmana Libereckého kraje ze dne 12.8.2010 č. 2/2010 prodloužen do 5.9.2010 do 24 hod pro všech 215 obcí kraje**
- 13.8.2010 – rozhodnutí hejtmana č. 3/2010 o uložení povinnosti za stavu nebezpečí společnosti LIDEZIN s. r. o. Liberec – aplikace blokové bariéry postřiku proti komárům na území Libereckého kraje
- 17.8.2010 svolal ředitel KÚ LK schůzku zástupců postižených obcí, předmětem jednání byly dotace pro postižené občany a obce, zpracování „Zprávy z povodně“, informace o zjišťování škod v obcích
- 20.8.2010 vydal hejtman Libereckého kraje rozhodnutí č. 4/2010, kterým nařizuje správcům vodních toků Povodí Labe, Povodí Ohře, Lesy ČR, Zemědělské vodohospodářské správě bezodkladně provádět vodohospodářské terénní úpravy a stavební práce související s odvrácením ohrožení na vodních tocích
- **5.9.2010 ve 24.00 hod byl ukončen stav nebezpečí pro všech 215 obcí Libereckého kraje**
- 6.9.2010 se uskutečnilo poslední zasedání krizového štábu

Přehled a stručná charakteristika opatření, která je třeba při obnově území přednostně provést nebo respektovat v zájmu budoucího odstranění nebo zmírnění rizik a následků povodní:

1. Zkvalitnit systém komunikace při předávání informací souvisejících s prevencí a ochranou před povodněmi.
2. Iniciovat legislativní změny v oblasti ochrany půdy před erozí způsobenou nevhodným způsobem obhospodařování zemědělské půdy.
3. Realizovat účinná protipovodňová opatření jak ve volné krajině tak v zastavěných částech obcí.
4. Iniciovat spolupráci mezi resorty zemědělství a životního prostředí směřující k potřebným změnám v přístupu správců vodních toků při budování protipovodňových opatření mimo koryta vodních toků.
5. Zkvalitnit systém informování obcí v době mimo povodeň i v době povodně prostřednictvím „Povodňového portálu Libereckého kraje“.
6. Na základě zkušeností z bleskových povodní 2010 v Libereckém kraji vyvodit potřebné závěry a iniciovat potřebné změny.
7. Podpořit realizaci projektů zaměřených na protipovodňovou ochranu na území Libereckého kraje.
8. Podporovat provoz informačních systémů na vodních tocích umožňující rychlejší přenos informací o povodňových stavech toků v době vydatných srážek.
9. Podporovat urychlení zpracování map povodňových rizik na území Libereckého kraje.
10. Důsledně zvažovat umístění staveb v záplavových územích vodních toků.